

La inestabilitat segueix instal·lada als Mossos un any després de la fi del 155

El relleu sobtat al capdavant del cos és l'últim sobresalt a Interior, la conselleria més tensionada pel procés i la més exposada durant el judici de l'1-O

El conseller Miquel Buch i el president Quim Torra amb els Mossos en una imatge d'arxiu | ACN

L'aplicació del 155 va suposar un abans i un després en el cos dels Mossos d'Esquadra. Tots els esdeveniments de la tardor del 2017 -referèndum, declaració de la independència i intervenció de l'autonomia- els van col·locar en el punt de mira tant del sobiranisme com de la cúpula de l'Estat. Mentre els estaments judicials ja escodriyaven cadascun dels seus moviments, la dualitat de la seva essència -exercir de policia ordinària a Catalunya però també de policia judicial- es dibuixava cada vegada més incompatible. Què havien de fer i a qui havien d'oïr? La pregunta ha seguit vigent des que el Govern va prendre possessió, el 2 de juny de l'any passat, moment en què Miquel Buch va assumir Interior. La inestabilitat no ha acabat mai de desaparèixer, com ho demostra l'arribada inesperada d'Eduard Sallent al comandament del cos.

Els Mossos, en aquest període, han hagut de defensar la seva independència. El context ha fet que al capdavant ja s'hi hagin hagut de col·locar fins a quatre comissaris diferents. La intervenció estatal va comportar la fulgurant destitució del major Josep Lluís Trapero -processat a l'Audiència Nacional per l'1-O-, que va ser rellevat posteriorment per Ferran López. I quan aquest últim va renunciar, el comandament el va assumir Miquel Esquius, que ha acabat sent apartat deu mesos després. Ara és el torn de Sallent

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/181327/eduard/sallent/lider/sindical/independentista/pont/amb/madrid?rlc=p1>) , que entoma la responsabilitat de "normalitzar" i allunyar els Mossos del "debat partidista"

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/181317/eduard/sallent/agafa/timo/dels/mossos/allunyar-los/debat/partidista?rlc=p1>) . El camí de la policia catalana per recuperar l'estabilitat, però, s'està veient més complicat del previst. Aquests són els entrebancs viscuts en dotze mesos.

1. Els efectes de la judicialització

La primera i principal complicació amb la qual es troba el cos és la tensió -o el descrèdit, en funció de l'interlocutor- arran de la judicialització per l'1-O. Diversos comandaments i comissaris estan sent investigats per jutjats d'arreu del territori a instàncies de la Fiscalia i, malgrat que en la majoria de casos s'estan arxivant les causes,

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/181128/arxiven/causa/desobediencia/contra/quatre/dirigents/dels/mossos/lleida/1-o>) l'epicentre judicial es troba encara molt vigent al Tribunal Suprem i a l'Audiència Nacional.

Les acusacions del judici de l'1-O mantenen -i així ho ratifiquen les seves conclusions- (<https://www.naciodigital.cat/noticia/181031/fiscalia/ratifica/acusacio/rebellio/demana/fins/25/anys/presos>) que els Mossos actuaven de forma coordinada amb el Govern com a "cos policial armat" que "acataria exclusivament les seves instruccions". Una situació que tant Josep Lluís Trapero com també Ferran López van voler desmentir en la seva declaració com a testimonis. Durant l'interrogatori al major, va assegurar que els Mossos havien advertit el Govern que durant l'1-O hi hauria "problemes d'ordre públic i de seguretat".

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/175484/trapero/va/advertir/govern/hauria/problemes/ordre/public/seguretat/1-o>) També va indicar -com més tard ho van afirmar altres càrrecs policials-, que els agents havien donat compliment a totes les ordres judicials, fins al punt de tenir un dispositiu preparat per detenir Carles Puigdemont el 27 d'octubre

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/175497/trapero/revela/mossos/tenien/punt/dispositiu/detenir/govern/puigdemont/27-o>) .

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=7QTXUqj1Tj8>

Després del procés al Suprem -que la setmana vinent quedarà vist per sentència- començarà el judici a l'Audiència contra Trapero, l'exsecretari general d'Interior César Puig, l'exdirector del cos Pere Soler i la intendent Teresa Laplana

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/172777/excupula/interior/avisa/fer/judici/audiencia/nacional/sera/habilitar/tribunal/excepcio>) . L'estratègia de col·locar Sallent al capdavant del cos respon també a la necessitat d'apaivagar tensions durant aquest procés judicial. L'actual comissari en cap, encara que és considerat proper al Govern, manté bones relacions amb els estaments judicials i polítics de Madrid i tindrà per objectiu traçar "ponts" de diàleg i col·laboració.

2. La difícil gestió dels desordres públics

El paper dels Mossos en determinades manifestacions unionistes durant la tardor del 2018 ha col·locat el cos a l'ull de l'huracà. Va ser el cas de les mobilitzacions del sindicat ultra Jusapol i el col·lectiu independentista Arran el passat 29 de setembre, en ple centre de Barcelona

(<http://www.naciodigital.cat/noticia/163882/video/manifestant/jusapol/va/agredir/independentistes/no/va/acabar/detingut/pels/mossos>) , o bé dels aldarulls davant del Parlament durant la commemoració de l'1-O. En aquest cas, (<https://www.naciodigital.cat/noticia/163996/aniversari/1-o/es/tanca/amb/incidents/carregues/policials>) alguns manifestants van arribar fins a la porta de la cambra i es va fer evident una manca d'efectius

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/164083/audio/intern/dels/mossos/revela/manca/efectius/dilluns/al/parlament>) . Són unes imatges que no van agradar a Presidència i que van afectar especialment l'ànim del president Quim Torra.

L'actuació contra militants independentistes que protestaven contra concentracions d'extrema dreta va posar els Mossos en qüestió

El comportament professional dels Mossos també es va posar en entredit el mes de desembre arran de les càrregues a Girona i Terrassa

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/168429/carregues/dels/mossos/desenes/ferits/detingut/protestar/contra/vox/girona>) contra col·lectius antifeixistes que protestaven per les mobilitzacions de Vox. L'enduriment de les accions de la policia catalana contra col·lectius independentistes es va pronunciar amb les acusacions del govern espanyol per la suposada "inacció" dels Mossos amb els CDR

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/168703/sanchez/adverteix/torra/carta/inaccio/dels/mossos/amb/cdr>) .

3. Xoc amb Presidència

Les imatges de càrregues dels Mossos contra manifestants independentistes no van agradar gens a Palau. Torra va convocar Buch a una reunió

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/168620&passaact=52025315b5a23fc7bc2eeaa53a86773b&renovaportada=1>) per valorar el dispositiu policial en un ambient de mala maror: el president -i, també, el seu nucli dur- exigien canvis immediats al cos per tancar la polèmica

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/168455/ultimatum/torra/buch/perque/faci/canvis/mossos/quatre/dies>) . Els relleus es van ajornar unes quantes setmanes, però van afectar bona part dels principals comandaments

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/171273/canvis/cupula/policial/mossos/relleven/ara/caps/antiavalots/informacio>) . En públic, però, el conseller va mostrar-se conciliador: "Ni el president va tenir una ingerència política vers els Mossos, ni em va donar cap ultimàtum. Els puc confirmar que en cap cas el cos va tenir ingerències polítiques", va assegurar al Parlament el 12 de desembre (<https://www.naciodigital.cat/noticia/168826/buch/nega/ingerencies/politiques/mossos/haver/rebut/ultimatum/torra>) .

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=qVVmywbJU24>

Fonts del Departament, amb el pas dels mesos, recalquen que es van viure "episodis de tensió" entre Interior i l'equip més proper a Torra, que més tard es van reproduir pels llaços grocs en edificis públics. Abans que arrenqués el cicle electoral de les espanyoles, municipals i europees, el nom de Buch apareixia en les travesses per sortir del Govern en direcció al lideratge orgànic de les sigles de Junts per Catalunya (JxCat), una possibilitat ara congelada. El conseller, en tot cas, només faria aquest pas -reclamat per sectors del PDECat i de JxCat, com va avançar **NacióDigital**

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/175928/sectors/pdecat/impulsen/buch/deixar/govern/liderar/partit>) - si li demanessin Torra i també Carles Puigdemont, líder de l'espai postconvergent.

4. La retirada de llaços grocs

Un altre episodi de qüestionament dels Mossos el va protagonitzar la Fiscalia Superior de Catalunya l'agost del 2018, quan va obrir diligències contra el cos policial català

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/161688/fiscalia/investiga/mossos/identificar/persones/retiraven/llaços/grocs>) per esclarir si els agents de la policia catalana havien actuat correctament a l'hora d'identificar diverses persones que retiraven llaços grocs de la via pública al Baix Camp i la Ribera d'Ebre. En aquell moment, la pressió de Ciutadans -Albert Rivera es va desplaçar a Barcelona per treure simbologia a favor de la llibertat dels presos envoltat de càmeres- era molt alta i va tornar a situar els Mossos a l'epicentre de la polèmica política.

L'entrada dels Mossos en edificis públics per retirar els llaços grocs, ordenada per la Junta Electoral, va tornar a situar el cos sota pressió

El fiscal va demanar explicacions al llavors comissari en cap, Miquel Esquiús, que va haver de remetre un informe amb les pautes d'actuació seguides pels agents en relació a la retirada de símbols partidistes. Finalment, quatre mesos després, el ministeri públic va decidir arxivar el cas (<https://www.naciodigital.cat/noticia/169361/fiscalia/arxiva/investigacio/contra/mossos/pels/llacos/grocs>). Ja en precampanya electoral del 28-A, els llaços grocs van tornar a ser objecte de polèmica. Les ordres judicials per retirar la simbologia va fer que la policia entrés a diverses conselleries i escoles per comprovar que els llaços ja no hi eren, en compliment d'allò establert per la Junta Electoral Central (<https://www.naciodigital.cat/noticia/176040/mossos/entren/diverses/conselleries/escoles/comprovar/retirada/llacos/grocs>).

5. La complicada conciliació amb Ada Colau

La relació amb l'Ajuntament ha estat tibant des que Buch va arribar a la conselleria. L'alcaldesa en funcions, que ha vist com els delictes creixien més d'un 20% durant el seu mandat, ha demanat amb insistència que s'augmentés la presència de Mossos a la capital catalana. Abans de la campanya, per carta (<https://www.naciodigital.cat/noticia/179170/colau/acusa/buch/reduir/presencia/mossos/esquadra/barcelona>), Colau va insistir en la demanda de disposar de més agents de la policia catalana i va recordar que les jubilacions no es cobreixen des de fa deu anys. A més, va insistir en el compromís dels Mossos per formar part del pla de xoc contra el repunt de delictes contra el patrimoni a Ciutat Vella i va assenyalar que els últims mesos l'Ajuntament ha rebut queixes dels veïns per la "reducció de la presència" de Mossos d'Esquadra i la "demora" en les respostes.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=ong5ne6BYTk>

Buch va negar la situació i, també per carta

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/179232/buch/respon/carta/colau/assegura/activitat/dels/mossos/incrementat/barcelona>), va recalcar que l'activitat de la policia catalana s'havia incrementat a Barcelona. La situació no és precisament nova: el 14 de setembre de l'any passat, el conseller i l'alcaldesa ja es van enfrontar per la gestió de la seguretat

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/162829/colau/buch/enfronten/si/amb/mossos/prou/frenar/narcopisos>) i van donar versions contraposades després d'una reunió bilateral. Interior és la conselleria més complicada del Govern, com es vaticinava en cercles propers a l'executiu mentre s'estava confegint, i aquests dotze mesos ho han acabat demostrant.